

บริบทและแนวโน้มการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ภัทรธิรา ผลงาม*

คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

สีทะลอน สีโพไซ

แผนกแผนการและการลงทุน แขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว

วันที่รับบทความ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2564

วันที่แก้ไขบทความ 7 เมษายน พ.ศ. 2565

วันที่ตอบรับบทความ 27 เมษายน พ.ศ. 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทและแนวโน้มการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย แนวสัมภาษณ์เจาะลึก แนวสนทนากลุ่ม และ ประเด็นประชุมระดมความคิดเห็น กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับแผนก ระดับฝ่าย และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องของรัฐ ตัวแทนคณะกรรมการส่งเสริมและบริหารจัดการการลงทุน ตัวแทนหน่วยงานบริการการลงทุนผ่านช่องทางเดียว ตัวแทนนักลงทุน ตัวแทนองค์กรสากล และตัวแทนประชาชนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว รวมทั้งสิ้น 50 คน การตรวจสอบข้อมูลใช้วิธีสามเส้า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า บริบทการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว มี 3 ลักษณะ คือ (1) การลงทุนที่ใช้งบประมาณรัฐในการดำเนินโครงการต่างๆ ที่ต้องผ่านรัฐสภานุมัติ (2) การลงทุนในภาคเอกชน เป็นการลงทุนของนักลงทุน โดยผ่านแผนกแผนการและต้องได้รับการพิจารณาอนุมัติโดยเจ้าแขวงหลวงพระบาง และ (3) การลงทุนโดยได้รับทุนจากต่างประเทศ เป็นเงินทุนที่ต่างชาติสากลให้การช่วยเหลือเพื่อดำเนินโครงการต่างๆ ส่วนแนวโน้มการลงทุนพบว่าในภาพรวมธุรกิจที่มีแนวโน้มเติบโตอย่างรวดเร็วได้แก่ (1) ธุรกิจด้านท่องเที่ยว (2) ธุรกิจด้านความสวยงามงาม (3) ธุรกิจด้านการขนส่ง (4) ธุรกิจด้านสินค้าอุปโภค-บริโภค (5) ธุรกิจด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (6) ธุรกิจด้านยานยนต์และอุปกรณ์ยานยนต์ และ (7) ธุรกิจอาหารสดและอาหารแช่แข็ง

คำสำคัญ: การลงทุน; บริบทการลงทุน; แนวโน้มการลงทุน

* ผู้รับผิดชอบบทความ: dr.patthira@hotmail.com

DOI: xx.xxxxx/tujournal.xxxx.x

Context and Trend of Investment in Luang Prabang City, Lao People's Democratic Republic

Patthira Phon-ngam*

Faculty of Liberal Arts, North Bangkok University

Sithalone Siphoxay

Department of Planning and Investment of Luang Prabang Province

Received 18 July 2021

Received in revised 7 April 2022

Accepted 27 April 2022

Abstract

The purpose of this research is to study the context and trend of investment in Luang Prabang city, Lao People's Democratic Republic. This research is qualitative research in which in-depth interviews, focus-group conversations, and brainstorming were used to collect the data. The target group consisted of 50 participants who were administrators in different divisions and relevant government scholars, representatives of investment promotion and management committees, representatives of One Stop Service, representatives of investors, representatives of international organizations, and representatives of citizens. The data was checked by data triangulation, and content analysis was applied for data analysis. The results showed that there are 3 types of investment contexts in Luang Prabang, Lao PDR: (1) investments that use the state budget to carry out projects that must be approved by parliament. (2) private investment is an investor investment through the planning department and must be approved by the governor of Luang Prabang and (3) Investment by receiving foreign funding is internationally funded to carry out projects. The investment trends showed that overall, the fast-growing business included (1) tourism business, (2) beauty business, (3) transportation business, (4) consumer goods business, (5) infrastructure development business, (6) automotive and automotive equipment business, and (7) fresh & frozen food business

Keywords: Investment; The context of investing; Investment trends

* Corresponding author: dr.patthira@hotmail.com

DOI: 10.14456/tujournal.2023.4

บทนำ

แขวงหลวงพระบางตั้งอยู่ทางภาคเหนือของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นเมืองศูนย์กลางการคมนาคม และขนส่งที่สำคัญเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากมีพรมแดนติดกับแขวงเซินลา (สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) มีเส้นทางสามารถเชื่อมถึงประเทศจีน ไทย และพม่า โดยผ่านแขวงใกล้เคียงของ สปป.ลาว แขวงหลวงพระบางมีเมืองหลวงพระบางเป็นเมืองเอกที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นเมืองมรดกโลกทางด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติจากองค์การร่วมมือทางการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมระหว่างประเทศ หรือยูเนสโก ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1995 และได้รับการยกย่องเป็นเมืองท่องเที่ยวยอดเยี่ยม 9 ปี จากวารสาร Wanderlust ประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ ปี ค.ศ. 2006-2015 ฉะนั้น ทำให้มีนักธุรกิจเอกชนทั้งภายในและต่างประเทศ องค์กรสากลให้ความสนใจเข้ามาลงทุน อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเห็นได้ในปี ค.ศ. 2011-2015 การเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของแขวงหลวงพระบางได้ขยายตัวในระดับ 8.2% โดยมีอัตราการลงทุนในแต่ละรูปแบบ คือ การลงทุนของภาครัฐมีอัตรา 10% ทุนช่วยเหลือจากต่างประเทศและองค์กรสากล 20% การลงทุนของภาคเอกชน ภายในและต่างประเทศ 50% และการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร 20% (แผนกแผนการและการลงทุนแขวงหลวงพระบาง, 2016)

จากที่กล่าวมาเป็นภาพรวมของการพัฒนาเศรษฐกิจของแขวงหลวงพระบางซึ่งจะบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของลาวหรือไม่ได้นักน้อย เพียงใดเป็นสิ่งที่ท้าทายของรัฐบาล การลงทุนในแขวงหลวงพระบาง โดยรวมมี 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 การลงทุนของภาครัฐ คือ การใช้งบประมาณของรัฐ โดยผ่านระบบงบประมาณ เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้าง การจัดซื้อจัดจ้าง และการพัฒนาด้านเทคนิควิชาการ รูปแบบที่ 2 การลงทุนของภาคเอกชน คือ เป็นรูปแบบการลงทุนของภาคเอกชนภายในและต่างประเทศ และรูปแบบที่ 3 การลงทุนโดยใช้ทุนช่วยเหลือจากต่างประเทศ คือ รัฐบาลลาวได้รับการช่วยเหลือที่เป็นเงินทุน วัสดุ และความรู้ด้านเทคนิควิชาการจากรัฐบาล หรือองค์กรต่างประเทศที่ไม่หวังผลกำไร ซึ่งการจัดการการลงทุนทั้งหมดเหล่านี้ เพื่อให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในแต่ละระยะของแขวงหลวงพระบางได้บรรลุเป้าหมาย โดยที่ทั้ง 3 รูปแบบนี้ยังขาดการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวโน้มการลงทุน รวมทั้งภาครัฐยังไม่มีวิธีการจัดการการลงทุนที่ชัดเจนจึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ได้แก่ กลไกการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐไม่มีบูรณาการ การอนุมัติการลงทุนผ่านหลายขั้นตอน โครงการสำคัญไม่ได้รับการปฏิบัติ โครงการที่ได้รับอนุมัติไปแล้วขาดการกำกับติดตามและประเมินผล ทำให้โครงการนำไปสู่ข้อขัดแย้ง และโครงการไม่ยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวโน้มการลงทุนโดยการมีส่วนร่วมของภาคีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ผู้ประกอบการภาคเอกชนภายในและต่างประเทศ ตัวแทนจากองค์กรสากลที่ดำเนินการให้การช่วยเหลือในแขวงหลวงพระบาง และผู้ใช้งาน จากโครงการลงทุนในแต่ละรูปแบบ ในแขวงหลวงพระบาง

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานั้น จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาบริบทและแนวโน้มการลงทุนในแขวงหลวงพระบางร่วมกับตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ ตัวแทนจากองค์กรสากล ผู้ใช้งาน และประชาชน ซึ่งผลจากการพัฒนาครั้งนี้สามารถใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการลงทุนที่เป็นรากฐานให้แก่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบริบทและแนวโน้มการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย มีดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ศึกษาบริบทการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว ใน 3 ด้าน ได้แก่ การลงทุนของรัฐ การลงทุนของภาคเอกชน และการลงทุนโดยใช้ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

1.2 ศึกษาแนวโน้มการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

ศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับแผนกการของรัฐ 10 คน ผู้บริหารระดับฝ่าย ในแผนกการของรัฐดังกล่าวซึ่งเป็นผู้บริหารรองลงมา 12 คน และพนักงานวิชาการของแผนกการข้าราชการหน่วยงานภาครัฐในแขวงหลวงพระบาง ผู้ประกอบการภาคเอกชนภายในและต่างประเทศในแขวงหลวงพระบาง ตัวแทนจากองค์กรสากลที่ได้ดำเนินการให้การช่วยเหลือในแขวงหลวงพระบาง ผู้ใช้งานในโครงการต่าง ๆ และประชาชนทั่วไปรวมทั้งหมด 50 คน)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ประโยชน์ด้านนโยบาย

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทาง/ แนวนโยบายในการส่งเสริมการลงทุนในแขวงหลวงพระบางให้เหมาะสมสอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

2. ประโยชน์ด้านการปฏิบัติ

หน่วยงานภาครัฐทั้งชั้นแขวง และชั้นเมืองสามารถนำเอาผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการจัดการส่งเสริมการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง

3. ประโยชน์ด้านวิชาการ

ผลจากการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานทางวิชาการเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุนให้ผู้สนใจได้ศึกษาต่อไป

การทบทวนเอกสาร

การส่งเสริมการลงทุนเป็นมาตรการหนึ่งในหลายมาตรการเพื่อดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศให้เข้ามาลงทุน โดยมีหน่วยงานหลักให้การดูแลรับผิดชอบด้านการส่งเสริมการลงทุนคือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนี้ได้ให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีอากรแก่ผู้ประกอบการในเขตส่งเสริมการลงทุน กรมศุลกากรมีหน้าที่ควบคุมดูแลและรับผิดชอบในเรื่องภาษีอากรของรัฐ ฉะนั้นเพื่อการส่งเสริมการส่งออกแก่ผู้ประกอบการจึงต้องกำหนดระเบียบสำหรับการปฏิบัติในการนำเข้าเครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์และวัตถุดิบของผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีอากรเข้า รวมไปถึงควบคุมดูแลอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ทางด้านภาษีอากรอื่น ๆ ที่จะได้รับ

กล่าวโดยสรุปแล้ว การส่งเสริมการลงทุน คือการวางนโยบายการส่งเสริมการลงทุนที่เหมาะสมของรัฐบาล ซึ่งในนั้นมีการกำหนดกลไกการขับเคลื่อน การทำงานที่โปร่งใสของข้าราชการ มีการสนองข้อมูลในด้านต่างๆของประเทศละเอียดชัดเจน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้นักลงทุนที่มีความสนใจเข้ามาลงทุนสามารถตัดสินใจลงทุนได้

การลงทุนใน สปป.ลาว ประกอบด้วย 3 ลักษณะ ดังนี้ (กระทรวงแผนการและการลงทุน, 2009)

1. การลงทุนฝ่ายเดียวของภาคเอกชนภายใน หรือต่างประเทศ เป็นการลงทุน ฝ่ายเดียว หรือหลายคนในกิจการ หรือโครงการใดโครงการหนึ่งของนักลงทุนภายใน หรือต่างประเทศ
2. การลงทุนแบบหุ้นส่วน เป็นการลงทุนระหว่างนักลงทุนภายในกับนักลงทุนต่างประเทศ ที่ได้ดำเนินธุรกิจร่วมกัน โดยได้สร้างเป็นนิติบุคคล (บริษัท) ขึ้นใหม่ใน สปป.ลาว
3. การลงทุนร่วมธุรกิจตามสัญญา เป็นการลงทุนระหว่างนิติบุคคลภายในกับนิติบุคคลต่างประเทศ ซึ่งการรวมทุนดังกล่าวทั้งสองฝ่ายได้กำหนดไว้ในสัญญา โดยได้สร้างเป็นนิติบุคคลหรือสาขาใหม่ขึ้นใน สปป.ลาว

การลงทุนมีความสำคัญ และถือเป็นความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นรัฐบาล จึงต้องสนับสนุน และพยายามผลักดันให้เกิดมีการลงทุนเกิดขึ้นในประเทศ การส่งเสริมการลงทุนจึงเป็น มาตรการที่สำคัญอย่างหนึ่งของรัฐในการที่จะสนับสนุนให้เกิดการลงทุนขึ้น ฉะนั้น เหตุผลที่ต้องมี

การส่งเสริมการลงทุน เนื่องจากรัฐบาลของประเทศต่างๆส่วนใหญ่ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาได้เร่งรัด การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมของตน เพื่อยกระดับ ความเป็นอยู่ของประชาชน

ในประเทศระบบเศรษฐกิจเสรีเห็นว่าภาคเอกชนมีส่วนช่วยในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมด้วยการลงทุนเพราะการลงทุนของเอกชนจะมีส่วนในการนำเข้ามาซึ่งเงินตราต่างประเทศ จึงจำเป็นต้องส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เอกชนเข้ามามีส่วนในการลงทุนให้มากขึ้น ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุนจากต่างประเทศก็เป็นที่ยอมรับว่าในขณะที่ความต้องการการลงทุนจากต่างประเทศที่พัฒนาแล้วมีอยู่จำกัด จึงทำให้มีการแข่งขันในระหว่างประเทศผู้รับการลงทุนในการที่จะชักจูงและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศนั้นไปสู่ประเทศของตน

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แนวคิดการลงทุนใน สปป.ลาวใน 3 ด้านที่กล่าวไปข้างต้นคือการลงทุนของรัฐ การลงทุนของภาคเอกชนและการลงทุนที่ใช้ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการผลิต (production theory) มีสาระสำคัญสรุปว่าการผลิตเป็นการนำปัจจัยการผลิต ได้แก่ทุน ที่ดิน แรงงาน และผู้ประกอบการ มาผ่านกระบวนการที่ก่อให้เกิดเป็นสินค้าและบริการ เพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยในการผลิตจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายในการใช้ปัจจัยการผลิต หรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิต เรียกว่าต้นทุน การผลิตจะได้ผ่านกระบวนการผลิต 3 ขั้นตอน คือ (สุตารัตน์ พิมลรัตนกานต์, 2557)

1) ปัจจัยนำเข้า (input) หรือทรัพยากร (resource) หรือปัจจัยการผลิต (actors of production) เป็นปัจจัยที่ใช้ในการผลิตโดยทางเศรษฐศาสตร์มีการจัดประเภททรัพยากรในฐานะที่เป็นปัจจัยที่ใช้ในการผลิต 4 ประการประกอบด้วย ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการ

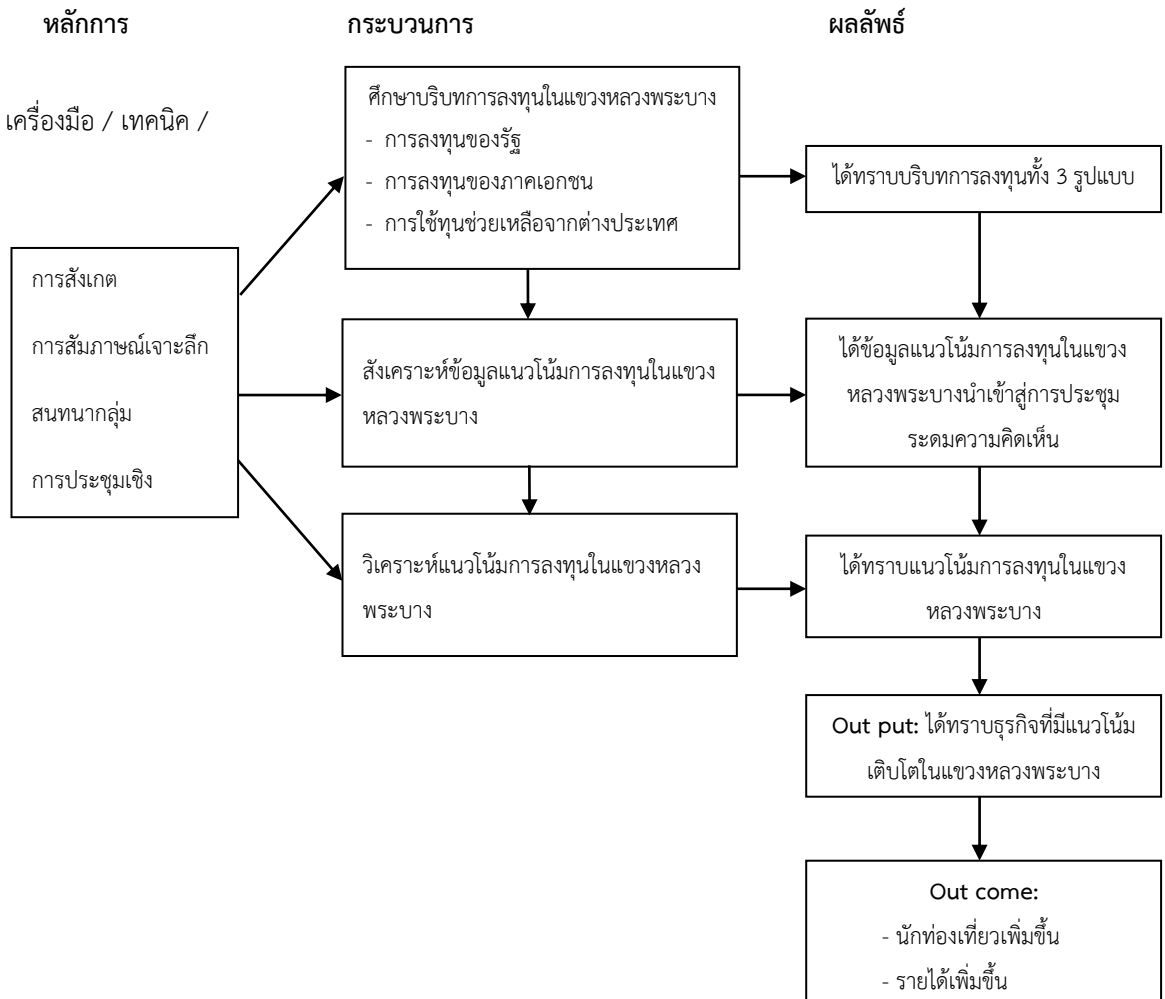
2) กระบวนการผลิต (production process) คือ กระบวนการแปรสภาพ (transformation process) เป็นขั้นตอนในการผลิต ซึ่งเริ่มต้นจากการนำปัจจัยการผลิต ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการ มาเข้ากระบวนการแปรสภาพออกมาเป็นสินค้าและบริการ (good and services)

3) ผลผลิต (output) สินค้าและบริการเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการแปรสภาพในขั้นที่ 2 ผลผลิตจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยนำเข้าในขั้นที่ 1 ที่ใส่เข้าไปและกระบวนการผลิตว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แนวคิดจากทฤษฎีการผลิตเป็นแนวทางในการสร้างกรอบการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยต่างๆได้บูรณาการความรู้เกี่ยวกับการลงทุน
ผสมผสานกับแนวคิดทฤษฎีระบบ และทฤษฎีการผลิต สรุปลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: ผู้เขียน

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) การสนทนากลุ่ม (focus group discussion) และการประชุมระดมความคิดเห็น (brainstorming)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่สอดคล้องกับการวิจัยในเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย ดังนี้

1. ประเด็นการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับบริบทการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบด้วยผู้บริหารระดับแผนกการของรัฐ 12 คน ผู้บริหารระดับฝ่ายในแผนกการของรัฐดังกล่าว ซึ่งเป็นผู้บริหารรองลงมา 10 คน และพนักงานวิชาการของแผนกการเหล่านั้นอีก 10 คน (รวมทั้งหมด 32 คน)

2. ประเด็นการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มประกอบด้วย ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับในแผนกแผนการและการลงทุนที่รับผิดชอบด้านการลงทุนของรัฐ การลงทุนของเอกชน และการช่วยเหลือจากต่างประเทศ จำนวน 12 คน

3. ประเด็นประชุมระดมความคิดเห็น (brainstorming) เพื่อระดมความคิดเห็นในการวิเคราะห์แนวโน้มการลงทุนในแขวงหลวงพระบางผู้เข้าร่วม ประกอบด้วย ตัวแทนจากคณะส่งเสริมการลงทุนแขวงหลวงพระบาง และหน่วยงานบริการการลงทุนผ่านช่องทางเดียว ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับในแผนกแผนการและการลงทุนที่รับผิดชอบด้านการลงทุนของรัฐ การลงทุนของเอกชนและการช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตัวแทนองค์กรต่างประเทศ ตัวแทนผู้ประกอบการ ตัวแทนผู้ใช้แรงงาน ตัวแทนประชาชน รวมทั้งสิ้น 30 คน

ขั้นตอนการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์เจาะลึก การสนทนากลุ่ม การประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการ การส่งเสริมการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว (การสัมภาษณ์ในช่วงปี พ.ศ. 2558 ก่อนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด)

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบทการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว มีกิจกรรมดังนี้

1. สัมภาษณ์เจาะลึก เกี่ยวกับบริบทการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง ทั้ง 3 ด้านดังที่กล่าวไปแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เตรียมวิพากษ์ในขั้นตอนต่อไป

2. สนทนากลุ่ม เพื่อวิพากษ์ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์บริบทการลงทุนที่ได้ในข้อ 1 สรุปเป็นข้อมูลบริบทการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว

3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกและการสนทนากลุ่มได้มาสังเคราะห์ครั้งที่ 2 เพื่อนำเข้าสู่การประชุมระดมความคิดเห็นในขั้นตอนที่ 2 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์แนวโน้มการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว

ในส่วนนี้ใช้วิธีการประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยตัวแทนจากคณะส่งเสริมการลงทุนแขวงหลวงพระบาง และหน่วยงานบริการการลงทุนผ่านช่องทางเดียว ผู้บริหารและพนักงานวิชาการในแผนกแผนการและการลงทุนที่รับผิดชอบด้านการลงทุนของรัฐ การลงทุนของเอกชนและการช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตัวแทนองค์การต่างประเทศ ตัวแทนผู้ประกอบการ ตัวแทนผู้ใช้งาน ตัวแทนประชาชน รวมทั้งสิ้น 30 คน

การตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลโดยใช้เทคนิคสามเส้า (triangulation) ซึ่งเป็นการตรวจสอบข้อมูลโดยการพิจารณาถึงเวลา สถานที่ และบุคคล ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเวลา สถานที่ และบุคคลผู้ให้ข้อมูลแล้ว ข้อมูลที่ได้จะเหมือนเดิมหรือไม่อย่างไร

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยการวิเคราะห์ในเบื้องต้นไปพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูล โดยในแต่ละครั้งที่ทำการเก็บข้อมูลจะบันทึกข้อมูลอย่างละเอียดแล้วนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ แยกประเภท และวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดหรือทฤษฎีเพื่อหาข้อสรุปแล้วจึงนำเสนอรายงานผลการวิจัยแบบบรรยาย

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษบริบทการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว

ผลการศึกษา มีดังนี้

1) การลงทุนของรัฐ จากการศึกษาพบว่า การลงทุนของรัฐ โดยการใช้งบประมาณของรัฐต้องผ่านระบบงบประมาณ ซึ่งรัฐสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการสนับสนุนงบประมาณในแต่ละปี โดยหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องได้เขียนแผนโครงการเสนอไปยังแผนกแผนการและการลงทุนทำหน้าที่ประเมินให้คะแนนความสำคัญของโครงการเพื่อจัดสรรเข้าในแผนงบประมาณประจำปีของรัฐ ในดำเนินโครงการต่าง ๆ ได้แก่โครงการ การก่อสร้าง โครงการจัดซื้อ-จัดจ้าง และโครงการส่งเสริมด้านวิชาการ เพื่อให้บรรลุแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ ซึ่งผู้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และแผน

งบประมาณระดับแขวง ได้แก่แผนกแผนการและการลงทุน จากนั้นจึงดำเนินการประมูลโครงการคัดเลือกบริษัทผู้รับเหมาที่มีคุณวุฒิดำเนินโครงการตามที่ผ่านความเห็นชอบนั้นๆ

2) การลงทุนของภาคเอกชน จากการศึกษาพบว่า สภาพการจัดการการส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนภายในและต่างประเทศ ในปัจจุบันของ สปป.ลาว ต้องผ่านการพิจารณาความเป็นไปได้จากแผนกแผนการและการลงทุน รวมทั้งต้องผ่านความเห็นชอบจากแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ความเห็นชอบ อีกทั้งเมืองที่เป็นเป้าหมายของโครงการต้องยินยอมให้ดำเนินโครงการได้ เมื่อผ่านทุกขั้นตอนแล้วจึงเสนอต่อเจ้าแขวงอนุมัติโครงการ และมอบหมายให้แผนกแผนการ และการลงทุนเป็นตัวแทนให้แก่องค์การปกครองแขวงเซ็นสัญญาสัมปทานกับผู้ประกอบการ เพื่อขึ้นทะเบียนอนุญาตการลงทุน (ทะเบียนสัมปทาน) จากแผนกแผนการและการลงทุน โดยมีแผนกการคลังเป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บค่าสัมปทาน

ปัจจุบันมีโครงการลงทุนในภาคเอกชนที่ดำเนินการในแขวงหลวงพระบางประกอบด้วย การท่องเที่ยว และการบริการมากที่สุด เป็นอันดับ 1 ในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม อันดับ 2 คือ การก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าน้ำตกเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าใช้ภายในประเทศและส่งออกประเทศใกล้เคียง อันดับ 3 คือการส่งเสริมการปลูกพืชปลอดสารพิษและการเลี้ยงสัตว์ใหญ่ เพื่อสนองให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาภายหลังการก่อสร้าง โครงการเส้นทางรถไฟความเร็วสูงสำเร็จ ในด้านการใช้แรงงานผู้ประกอบการต้องให้สิทธิแก่แรงงานลาว โดยเฉพาะแรงงานท้องถิ่นที่มีโครงการตั้งอยู่ได้เข้าทำงานก่อน ส่วนแรงงานต่างประเทศอนุญาตให้รับเข้าทำงานไม่เกิน 10% ของจำนวนแรงงาน

สภาพการลงทุนในแขวงหลวงพระบางยังมีจุดพิเศษที่แตกต่างกับแขวงอื่นๆ โดยแขวงหลวงพระบางมีเมืองหลวงพระบางเป็นเมืองมรดกโลก ซึ่งการเป็นเมืองมรดกโลกนี้จึงได้ทำให้การท่องเที่ยวของแขวงหลวงพระบางได้รับการพัฒนาและมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมวันเพิ่มขึ้น แต่การเป็นเมืองมรดกโลกนี้ก็มีข้อจำกัด เช่น การอนุมัติการลงทุนในด้านการปลูกสร้างจึงต้องได้ปฏิบัติตามระเบียบของมรดกโลก ที่องค์การ UNESCO ได้กำหนดให้ เพื่อรักษาเมืองมรดกโลกให้ยั่งยืนและสืบทอดต่อไป

3) การช่วยเหลือต่างประเทศ จากการศึกษาพบว่าต่างประเทศให้ การช่วยเหลือด้านเงินทุน อุปกรณ์เครื่องใช้ เทคนิควิชาการ ฯลฯ ซึ่งได้รับจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์กรสากล สถาบันการเงินสากล กองทุน สมาคม มูลนิธิ ฯลฯ ทั้งหมด เรียกว่า “คู่ร่วมพัฒนา” ซึ่งประกอบด้วย 2 ประเภท คือ การช่วยเหลือเปล่าและทุนกู้ยืมในเงื่อนไขดอกเบี้ยต่ำหรือไม่มีดอกเบี้ย ทุนช่วยเหลือเปล่า คือ คู่ร่วมพัฒนาได้ให้เงินทุน อุปกรณ์เครื่องใช้ เทคนิควิชาการ รวมถึงทุนการศึกษาแก่ สปป.ลาว โดยไม่หวังผลตอบแทนแต่อย่างใด ส่วนทุนกู้ยืม คือ คู่ร่วมพัฒนาได้สนองเงินกู้โดยไม่มี

ดอกเบี้ย หรือดอกเบี้ยต่ำตั้งแต่ 0.75% - 2% ต่อปี ซึ่งมีระยะเวลาทดแทนคืนตั้งแต่ 20 - 40 ปี และมีระยะปลอดหนี้ตั้งแต่ 5 - 10 ปี

จากการพิจารณาในด้านการช่วยเหลือแบบให้เปล่าและทุนกู้ยืมจากต่างประเทศซึ่งเป็นการร่วมมือระหว่างรัฐบาล สปป.ลาว กับรัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์กรสากล ซึ่งจะได้รับการช่วยเหลือเป็นอย่างดี เพราะสปป.ลาว เป็นประเทศด้อยพัฒนาจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือจากต่างประเทศในทุกด้านโดยเฉพาะทางด้านเงินทุน อุปกรณ์เครื่องใช้ และการพัฒนาทางด้านเทคนิควิชาการ โดยผ่านกระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงแผนการและการลงทุนและ การช่วยเหลือจากต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย 2 ประเภท คือ การช่วยเหลือเปล่า และการให้ทุนกู้ยืมดอกเบี้ยผ่อนผัน

ในส่วนการช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นการช่วยแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว คมนาคม การสื่อสาร อุตสาหกรรม พลังงานไฟฟ้า การเกษตร สาธารณสุขการศึกษา และสำนักงานที่ทำการของรัฐอีกด้วย ซึ่งเป็นความร่วมมือทั้งการร่วมมือแบบพหุภาคี และทวิภาคี การร่วมมือระหว่างรัฐบาลสปป.ลาวกับรัฐบาลต่างประเทศ เรียกว่าการช่วยเหลือทางการเพื่อการพัฒนา (Official Development Assistance : ODA) ส่วนการร่วมมือระหว่างรัฐบาล สปป.ลาว กับสมาคม กองทุน และมูลนิธิต่างๆของสากล เรียกว่า การช่วยเหลือจากสากลที่ไม่ขึ้นกับรัฐบาล (International Non-government organization : INGOs)

2. ผลการศึกษาแนวโน้มลงทุนในหลวงพระบาง

แนวโน้มการลงทุนในหลวงพระบางส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาเมืองเพื่อรองรับกับนโยบายใหม่โดยมีการสร้างระบบสาธารณูปโภคที่สำคัญเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการลงทุนในอนาคตเช่น การสร้างถนน ระบบไฟฟ้า น้ำประปา โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ศูนย์การค้า ธนาคาร เขตเกษตรอินทรีย์ปลอดสารพิษ เป็นต้น โดยมีการปรับปรุงนโยบายและข้อกำหนดต่างๆ ในการลงทุนเพื่อจูงใจให้นักลงทุนต่างชาติสนใจเข้ามาลงทุนในหลวงพระบางมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีนมีข้อตกลงในการทำโครงการรถไฟความเร็วสูงร่วมกัน และหลวงพระบางก็ถูกเลือกให้เป็นหนึ่งในสถานีหลักของโครงการนี้ หากโครงการนี้สำเร็จลุล่วงจะทำให้หลวงพระบางกลายเป็นศูนย์กลางขนส่งสินค้าที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียต่อไปในอนาคต

ภาพรวมธุรกิจที่มีแนวโน้มเติบโตอย่างรวดเร็วในหลวงพระบางมีดังนี้

2.1 ธุรกิจด้านท่องเที่ยว ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกประเภท ได้แก่ การทำโปรแกรมท่องเที่ยว ธุรกิจรถเช่า ธุรกิจโรงแรมและที่พัก ธุรกิจแปรรูปสินค้าพื้นเมืองซึ่งทางรัฐบาลให้การสนับสนุนเพื่อต่อยอดสินค้าพื้นเมืองของประเทศให้ไปสู่สากล รวมไปถึงการทำร้านอาหารเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจากต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในหลวงพระบาง

2.2 ธุรกิจด้านความสวยงาม ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความสวยงามทุกประเภท ได้แก่ผลิตภัณฑ์เพื่อความงาม สถานบริการด้านความงามต่าง ๆ ซึ่งกำลังได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นในหลวงพระบาง จึงเป็นโอกาสที่ดีสำหรับผู้ประกอบการที่มีแบรนด์ผลิตความงามจะมีโอกาสนำแบรนด์ของตัวเองไปทำตลาดใหม่ที่หลวงพระบาง

2.3 ธุรกิจด้านการขนส่ง ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง เช่น ขนส่งประชาชนขนส่งสินค้าและบริการที่กำลังจะเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่ขยายตัวอย่างเร็วในหลวงพระบาง

2.4 ธุรกิจด้านสินค้าอุปโภค-บริโภค สืบเนื่องจากเมืองหลวงพระบางเป็นเมืองที่กำลังขยายตัวจึงทำให้ความต้องการสินค้าอุปโภคและบริโภคในหลวงพระบางเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย จึงเป็นโอกาสสำหรับผู้ประกอบการชาวต่างประเทศจะนำสินค้าแบรนด์ของตนเองเข้าไปทำตลาดและเริ่มต้นธุรกิจที่หลวงพระบาง

2.5 ธุรกิจด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สืบเนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต ของเมืองหลวงพระบาง จึงมีความจำเป็นต้องมีการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต จึงทำให้ความต้องการในสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง เช่น วัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้าง เครื่องจักร เครื่องกลต่าง ๆ เป็นต้น

2.6. ธุรกิจด้านยานยนต์และอุปกรณ์ยานยนต์ สืบเนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจจึงทำให้กำลังความต้องการซื้อสินค้าประเภทยานยนต์ รวมถึงอุปกรณ์ยานยนต์ต่าง ๆ ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งรายได้ต่อหัวของประชากรที่เพิ่มขึ้นจึงเป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่ทำให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ในหลวงพระบางขยายตัวไปตามทิศทางของเศรษฐกิจ

2.7. ธุรกิจอาหารสดและอาหารแช่แข็ง จากการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในหลวงพระบางที่เป็นอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้ ดังนั้นธุรกิจที่ต้องนำเข้าทั้งอาหารสดและอาหารแช่แข็งเข้าไปในหลวงพระบางยังสามารถเติบโตต่อไปได้เพื่อใช้รองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปยังหลวงพระบาง และในอนาคต ความต้องการอาหารสด และอาหารแช่แข็งก็จะมีความต้องการที่เพิ่มสูงมากขึ้นเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาบริบทการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว

จากข้อค้นพบการศึกษามูลทุนการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง พบว่า การลงทุนของรัฐโดยการใช้งบประมาณของรัฐต้องผ่านระบบงบประมาณ ซึ่งรัฐสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการสนับสนุนงบประมาณในแต่ละปี เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้าง โครงการจัดซื้อ-จัดจ้าง และโครงการส่งเสริมด้านวิชาการเพื่อให้บรรลุแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องดำเนินการต่าง ๆ ตามที่รัฐสภากำหนด ทั้งนี้เพราะนโยบายที่เข้มงวดและชัดเจนที่รัฐบาลกำหนดให้ทุกโครงการต้องได้รับ

ความเห็นชอบจากรัฐสภา ข้อค้นพบในครั้งนี้เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ทองสุวรรณ สุวรรณฤทธิ์ (2016) พบว่าการลงทุนของรัฐในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว เป็นการลงทุนของรัฐโดยใช้งบประมาณของรัฐ โดยผ่านระบบงบประมาณในแต่ละปีเพื่อนำไปลงทุนในแผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อพัฒนาเขตแคว้น และท้องถิ่นต่าง ๆ ภายในประเทศและการบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และจากผลการศึกษาของ ฤกษ์ รัชชาติเจริญ (2557) เกี่ยวกับการใช้งบประมาณแผ่นดินภายใต้ลักษณะงานบริการสาธารณะ พบว่า รูปแบบรายจ่ายงบประมาณแผ่นดินภายใต้ลักษณะงาน 4 ประเภท ได้แก่ การบริหารงานทั่วไป การบริการ ชุมชนและสังคม เศรษฐกิจ และอื่น ๆ ซึ่งงบประมาณมีส่วนการใช้จ่ายไปกับการบริการชุมชนและสังคมสูงที่สุดในแต่ละปี รองลงมาคือการเศรษฐกิจ การบริหารทั่วไป และอื่นๆ

ส่วนการลงทุนของภาคเอกชน ภายในและต่างประเทศ ในปัจจุบันของ สปป.ลาว ต้องผ่านการพิจารณาความเป็นไปได้จากแผนกแผนการและการลงทุน รวมทั้งต้องผ่านความเห็นชอบจากแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ความเห็นชอบ อีกทั้งเมืองที่เป็นเป้าหมายของโครงการต้องยินยอมให้ดำเนินโครงการได้ เมื่อผ่านทุกขั้นตอนแล้วจึงเสนอต่อเจ้าแขวงอนุมัติ ทั้งนี้เพราะการดำเนินงานต่าง ๆ ของภาคเอกชนต้องผ่านการพิจารณาโครงการที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาตามมาและเพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ข้อค้นพบนี้เป็นไปตามแนวคิดของ Certo (2003) DeCenzo และRobbins (2004) ได้สรุปว่าการจัดการเป็นขบวนการทำให้กิจกรรมต่างๆ สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ด้วยคนและทรัพยากรขององค์กร เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ บุญเพ็ง วิระวงศ์สา (2014) ได้ศึกษาการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว พบว่า สัญญาโครงการลงทุนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการการลงทุนของภาครัฐที่แสดงให้เห็นถึงการเอาใจใส่ในการปฏิบัติระเบียบและกฎหมายเพื่อรับประกันคู่สัญญาแต่ละฝ่ายมีข้อมูลร่วมกันและได้รับการคุ้มครองทางด้านกฎหมาย

ส่วนการใช้ทุนช่วยเหลือจากต่างประเทศพบว่ามีความร่วมมือจากต่างประเทศให้การช่วยเหลือด้านเงินทุน อุปกรณ์เครื่องใช้ เทคโนโลยีวิชาการ ฯลฯ โดยผ่านกระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงแผนการและการลงทุนเพื่อการพัฒนาที่เท่าทันกับประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะ สปป.ลาว เป็นประเทศด้อยพัฒนาที่ถูกสงครามทำลาย แต่เป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ ดังนั้น ต่างประเทศจึงให้การช่วยเหลือ สปป.ลาว เพื่อให้ประชาชนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ข้อค้นพบนี้แตกต่างจากผลการศึกษาของเพชรวันเพ็ญ รัตนกร (2015) ได้ศึกษาการบริหารจัดการทุนช่วยเหลือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในแขวงหลวงพระบาง พบว่า การร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันเป็นแนวโน้มของโลก ดังนั้น จึงมีกลุ่มร่วมมือเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในทั่วโลก และการเกิดขึ้นของกลุ่มร่วมมือระหว่างประเทศนี้จะทำให้เกิดการเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศเข้ากันได้

โดยสรุปการช่วยเหลือต่างประเทศ ได้รับการช่วยเหลือเป็นอย่างดีเพราะสปป.ลาว เป็นประเทศด้อยพัฒนาความต้องการ ทุนช่วยเหลือจากภายนอกของแต่ละแขวงยังมีมาก และได้มี หลายประเทศและหลายองค์กรยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือ แต่การใช้ทุนช่วยเหลือยังมีหลายด้าน จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง โดยเฉพาะการบริหารจัดการต้อง ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาแนวโน้มลงทุนในหลวงพระบาง

จากการศึกษาพบว่าแนวโน้มลงทุนในหลวงพระบางในภาพรวมธุรกิจที่มีแนวโน้มเติบโต อย่างรวดเร็วได้แก่ธุรกิจด้านท่องเที่ยว ธุรกิจด้านความสวยงามงาม ธุรกิจด้านการขนส่ง ธุรกิจ ด้านสินค้าอุปโภค-บริโภค ธุรกิจด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ธุรกิจด้านยานยนต์และอุปกรณ์ ยานยนต์ ธุรกิจอาหารสดและอาหารแช่แข็ง ที่เป็นเช่นนี้เพราะหลวงพระบางเป็นเมืองมรดกโลก เมืองเศรษฐกิจใหม่ที่กำลังจะเติบโตและมีอัตราการขยายตัวที่เพิ่มสูงขึ้นในอนาคต เป็นศูนย์กลาง ของภูมิภาค จึงให้นักลงทุนต่างชาติสนใจเข้ามาลงทุนในหลวงพระบางมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ สาธารณรัฐประชาชนจีนมีข้อตกลงในการทำโครงการรถไฟความเร็วสูงร่วมกัน และหลวงพระบางก็ ถูกเลือกให้เป็นหนึ่งในสถานีหลักของโครงการนี้ที่มีการก่อสร้างรถไฟไฟฟ้าความเร็วสูงจีน-ลาวจึงทำให้ หลวงพระบางพร้อมแล้วที่จะกลายเป็นศูนย์กลางในการขนส่งและกระจายสินค้าจากแหล่งต่าง ๆ ไปทั่วประเทศดังนั้นจึงมีการขยายตัวทางธุรกิจที่หลากหลายประเภท ข้อค้นพบนี้สามารถอธิบาย ได้จากแนวคิดทฤษฎีการค้าใหม่ ได้แก่ OLI และ การลงทุนทางตรงแนวดิ่งและแนวราบได้สรุป ลักษณะสำคัญบางประการของผู้ประกอบการรวมถึงอธิบายเหตุผลของการตัดสินใจลงทุนสำหรับการ ลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV ได้แก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เหตุผลหลัก ของการลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV คือ การเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิต และการเชื่อมโยง เพื่อขยายตลาดในภูมิภาคเดียวกัน (Sasatra Sudsawasd ,2017) และจากการศึกษาของ พรชัย ขุนหินดา (2558) ได้ศึกษาการลงทุนโดยตรงในกลุ่มประเทศอาเซียนชั้นนำพบว่าการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศที่ไหลเข้าไปลงทุนในกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN) ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยบรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์

บทสรุป

บริบทการลงทุนในแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว มี 3 ลักษณะ คือ (1) การลงทุนที่ใช้ งบประมาณรัฐในการดำเนินโครงการต่างๆ ต้องผ่านรัฐสภาอนุมัติ (2) การลงทุนในภาคเอกชน เป็นการเสนอขอการลงทุนของนักลงทุน โดยผ่านแผนกแผนการและการลงทุนพิจารณาอนุมัติโดย เจ้าแขวงหลวงพระบาง และ (3) การลงทุนโดยการใช้ทุนจากต่างประเทศ เป็นเงินทุนที่ต่างชาติสากลให้ การช่วยเหลือ เพื่อดำเนินโครงการต่างๆ ส่วนแนวโน้มการลงทุน พบว่านักลงทุนต่างชาติสนใจเข้ามา

ลงทุนในหลวงพระบางมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีนมีข้อตกลงในการทำโครงการรถไฟความเร็วสูงร่วมกัน และหลวงพระบางก็ถูกเลือกให้เป็นหนึ่งในสถานีหลักของโครงการนี้

ในภาพรวมธุรกิจที่มีแนวโน้มเติบโตอย่างรวดเร็วได้แก่ (1) ธุรกิจด้านท่องเที่ยว (2) ธุรกิจด้านความสวยงาม (3) ธุรกิจด้านการขนส่ง (4) ธุรกิจด้านสินค้าอุปโภค-บริโภค (5) ธุรกิจด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (6) ธุรกิจด้านยานยนต์และอุปกรณ์ยานยนต์ และ (7) ธุรกิจอาหารสดและอาหารแช่แข็ง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อมูลที่ได้ค้นพบเป็นพื้นฐานในการให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า แนวโน้มการลงทุนในหลวงพระบางเป็นธุรกิจที่เติบโตได้อย่างชัดเจนในบริบทการลงทุนปัจจุบัน ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่นการท่องเที่ยว จึงควรกำหนดให้เป็นนโยบายในหน่วยการส่งเสริมการลงทุนในให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรมีการส่งเสริมการลงทุนทั้ง 3 รูปแบบ ซึ่งสามารถเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่อื่นๆได้
2. แผนกแผนการและการลงทุนควรจัดชุดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุนแก่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับแขวงและระดับเมืองให้กว้างขวางทั่วถึง
3. ภาครัฐควรมีการติดตามและประเมินผลการส่งเสริมการลงทุนทั้ง 3 รูปแบบให้เป็นปกติต่อเนื่อง และควรวางมาตรการควบคุมการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องอย่างเข้มงวด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยและพัฒนาเจาะลึกรูปแบบการจัดการการใช้ทุนกู้ยืมจากต่างประเทศเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว
2. ควรวิจัยและพัฒนาเจาะลึกรูปแบบการจัดการให้สินเชื่อแก่สังคมของธนาคาร เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว
3. ควรวิจัยและพัฒนาเรื่องศักยภาพการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หรือ อุตสาหกรรมการบริการในแขวงหลวงพระบาง

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษณ์ รักชาติเจริญ (2557). *รัฐอิเล็กทรอนิกส์: วัฒนาการการบริหารงานสาธารณะ*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กระทรวงแผนการและการลงทุน. (2008). *แผนแม่บทพัฒนาภาคเหนือของ สปป.ลาว*. นครหลวงเวียงจันทน์.
- ทองสวรรค์ สุวรรณฤทธิ์. (2016). *การบริหารจัดการการลงทุนของรัฐ*. แขวงหลวงพระบาง : สถาบันการเมืองการปกครองแห่งชาติลาว .
- บุญเพ็ง วิจารณ์สา. (2014). *การพัฒนาการจัดการการปฏิบัติสัญญาโครงการลงทุนต่างประเทศในแขวงหลวงพระบาง*. แขวงหลวงพระบาง : สถาบันการเมืองการปกครองแห่งชาติลาว.
- แผนกแผนการและการลงทุนแขวงหลวงพระบาง. (2016). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม*. แขวงหลวงพระบาง.
- พรชัย ชุนจินดา. (เม.ย.-มิ.ย. 2558). การลงทุนโดยตรงในกลุ่มประเทศอาเซียนชั้นนำ. *วารสารราชบัณฑิตสภา*, 40(2), 297-302..
- เพชรวันเพ็ญ รัตนกร. (2015). *การบริหารจัดการทุนช่วยเหลือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในแขวงหลวงพระบาง*. แขวงหลวงพระบาง : สถาบันการเมืองการปกครองแห่งชาติลาว
- สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์. (2557). *เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร : ซีไอเอ็ดยูเคชั่น.

ภาษาอังกฤษ

- Certo, S. C. (2003). *Modern Management*. Upper Saddle River, NJ : Prentice Hall.
- Decenzo, David A., & Robbins, S. P. (2004). *Human Resource Management*. 6th ed. New York : John Wiley & Sons, Inc.
- Sudsawasd, S. (September-December 2017). On the Rationale of Thai Entrepreneur's Investment Decision in the Border Provinces of Thailand and in ASEAN Countries. *Thammasat Economic Journal*, 35(3), 34-60.